

at indskærpe, at Skilsmisse er en Ulykke, der er vist ikke noget, Mennesker er mere klare over. Men det vilde ogsaa være en stor Ulykke, hvis der ikke var Adgang til at ophæve et Ægteskab, i hvilket to Ægtefæller slider Livet i Stykker for hinanden til den største Ulykke for hinanden.

Godskesen: Den højtærede Minister mente, at Valget mellem borgerlig Ægteforening og kirkelig Vielse vilde give Præsten en uberettiget borgerlig Magt. Den højtærede Minister opstillede det Tilfælde, at af to forlovede er den ene kirkelig-sindet, og det er den paagældende meget om at gøre at faa kirkelig Vielse, medens den anden stiller sig ligegyldig deroverfor og ingen Interesse har deri. Præsten skulde saa kunne øve en Kirketugt, naturligvis overfor den sidstnævnte. Hvis den højtærede Minister har Ret deri, ser jeg ikke bedre, end akkurat det samme kan komme frem i det Tilfælde, at man paabyder den borgerlige Ægteforening. Da vil det jo nemlig gaa saaledes, at først maa og skal de forlovede tage den borgerlige Ægteforening og derefter vil Spørgsmaalet opstaa om den kirkelige Vielse. Den kirkeligsindede vil da ligesom i det første Tilfælde holde stærkt paa, at de bagefter skal gaa til Præsten, medens den anden for sit Vedkommende er ligegyldig, men giver efter. Naar det er Tilfældet, vil Præsten akkurat paa samme Maade kunne sætte den ukirkelige Ægtefælle under et Pres, under en Kirketugt. Jeg ser ikke bedre, end at Forholdene maa forme sig ganske paa samme Maade i det ene Tilfælde som i det andet.

Justitsministeren (Zahle): I det første Tilfælde kan Præsten ikke hindre, at de to forlovede bliver gift, men det kan han i det andet, og det er en væsentlig Forskel for to unge Mennesker, der staar og helst af alt vil gifte sig med hinanden.

Nordby: Jeg forstod den højtærede Minister saaledes, at han henvendte sig til mig, da han udtalte, at naar man vilde hævde Præstens Frihed til at afvise Vielser, maatte man erindre, at ifølge det overleverede har Præsten en Pligt til at vie. Jeg ønsker ikke i og for sig at optage en Diskussion herom, men skal blot sige, at den højtærede Minister maa dog huske, at der er Brud paa Overleveringen i den Henseende. Jeg kan ikke nævne Dommens Dato, men jeg minder om den bekendte

Mureraffære og den højtærede Tjener indenfor Folkekirken. Den højtærede Minister er da vist ikke i Tvivl om, hvad jeg mener. Ved Landets Højesteret blev den vedkommende Præst, der havde nægtet at vie et bestemt Par, frikendt, idet Præsten havde henholdt sig til, hvad han ansaa for sin religiøse Pligt i Henhold til Matthæus Evangelium, 19de Kapitel, 9de Vers.

Godskesen: Den højtærede Justitsminister vilde gøre en Forskel mellem de to Tilfælde, vi før talte om, idet han sagde, at i det ene Tilfælde kan Præsten hindre de paagældende i at blive gift, i det andet Tilfælde ikke. Den højtærede Minister har ikke Ret i denne Bemærkning. Forholdet er ens i begge Tilfælde; i intet af Tilfældene kan Præsten nemlig hindre de paagældende i at faa den borgerlige Ægteforening, men i begge Tilfælde kan han — Ministerens Bemærkning ellers forudsat — hindre dem i at faa den kirkelige Vielse.

Justitsministeren (Zahle): Maa jeg sige til det ærede 7de tingvalgte Medlem (Nordby), at den omtalte Murer-Dom er ganske overordentlig vanskelig at forstaa, og det er noget, man i høj Grad kan bebrejde Højesteret, at den giver saa kortfattede og ufyldstgørende Motiveringer af sine Domme — hvilket for øvrigt er i Strid med den bestaaende Lovgivning —, som den gjorde ved denne Lejlighed. Men senere har daværende Justitiarius i Højesteret Niels Lassen skrevet en Afhandling om denne Murer-Dom i „Ugeskrift for Retsvæsen“, i hvilken han hævder, at Dommen er saaledes at forstaa, at den paagældende Præst kunde i det foreliggende Tilfælde af subjektive Grunde ikke straffes, men han havde undladt at opfylde sin Embedspligt derved, at han havde undladt at vie det paagældende Par, thi efter den bestaaende Lovgivning var Præsten pligtig til at gøre det.

Hauch: Den højtærede Justitsminister sagde, at naar en Præst nægtede at vie et Par, vilde det antagelig faa den Konsekvens, at andre Præster ogsaa vilde nægte det. Det forekommer mig, at den højtærede Minister med en saadan Udtalelse viser, hvor liden Føling han i Virkeligheden har med Forholdene paa det kirkelige Omraade, saaledes som de nu former sig i Livet, thi det er jo ikke et Fagforeningsspørgsmaal, der her er Tale